

(อม.๓๓)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายบุญเลิศ พิลาลัย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ และ ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่

๔ กันยายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่น ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งความประสงค์ขอชี้แจงข้อกล่าวหาภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แต่เมื่อถึงกำหนดดังกล่าวผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ชี้แจงข้อกล่าวหา แต่อย่างไร

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ องค์กรที่ดี ในช่วงเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ยังมิได้มีประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อกำหนดตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินใช้บังคับ จึงต้องใช้ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บังคับแก่คดี ทั้งนี้ ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่ระบุไว้ในประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นรองผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของรองผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ ทั้งผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินของตนเป็นอย่างดี เมื่อผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งไว้ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายบุญเลิง พิลาสัย ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน

และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายภพพิสิษฐ สุขะพิสิษฐ์

นายจักรกฤษณ์ อนันต์สุชาติกุล

นายสุพิศ ปราณีตพลกรัง

นายขจรศักดิ์ บุญเกษม

นายพงษ์ธร จันทร์อุดม

นายกมล คำเพ็ญ

นางจรรยา จีระเรืองรัตนา

นายธนสิทธิ์ นิลกำแหง

นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์